

Zintuigenverhaal

Jip gaat naar bed

Jip gaat bijna slapen.
Eerst gaat hij tandenpoetsen.

[tandpasta ruiken en eventueel proeven]

JIP

BIJNA

SLAPEN

EERST

TANDENPOETSEN

TANDPASTA

Nu gaat Jip zich wassen.
Dat is nat!

[nat washandje laten voelen]

NU

JIP

WASSEN

NAT!

Jip mag zijn handen insmeren.
De crème voelt en ruikt lekker!

[bodylotion op de hand/arm doen of laten ruiken]

JIP

HANDEN - INSMEREN

CREME-VOELEN

RUIKEN

PRETTIG

Jip gaat naar zijn kamer.
Daar is het donker!

[samen onder de plaid]

JIP

SLAAPKAMER

DAAR-index slaapkamer DONKER

Gelukkig, Jip ziet lichtjes.
Dat is mooi!

[Glow in the dark-sterren of lichtjes zien]

GELUKKIG

JIP

ZIEN

LICHTJE (herhalend gebaren)

MOOI!

Jip voelt iets. Hij schrikt.

[knuffelbeest laten rinkelen en/of kriebelen]

Wat is dat? Een knuffelbeest!

JIP

VOELEN

SCHRIKKEN

WAT

Vraag-gebaar?

KNUFFEL (mimiek opgelucht)

Jip is heel moe. GAAP.
Welterusten, Jip!

[knuffel geven of stevig toedekken met de plaid]

JIP

MOE

GAAP

LEKKER

SLAPEN

JIP

Instructie voor de voorlezer

Doel

Het doel van een zintuigenverhaal is ten eerste dat je samen een prettig moment hebt. Daarnaast kan voorlezen de communicatie en interactie stimuleren.

Waarom dit verhaal?

Bij het naar-bed gaan horen vaak rituelen zoals een verhaaltje voorlezen. Dit verhaal past bij dat moment. Als de persoon er niet door in de war raakt, kan dit verhaal natuurlijk ook op een ander moment dan 's avonds worden voorgelezen. Omdat de begrippen van het avondritueel elke dag terugkomen, is het verhaal een mooie manier om ze extra te oefenen. Pas de volgorde van dit verhaal aan als die bij jullie anders verloopt, of haal er zo nodig een bladzijde tussenuit.

Nodig

- Tandpasta
- Nat washandje of pakje vochtige tissues
- Handcrème
- Plaid of deken
- Lampje
- Knuffel

	Tandpasta ruiken en zo mogelijk proeven. Aandachtspunt: de keuze voor welke tandpasta is belangrijk. Is het voor de persoon herkenbaar om juist de eigen tandpasta te doen of denkt degene dan snel dat hij zelf gaat tandenpoetsen?
	Een nat washandje voelen op de arm of misschien het gezicht. Voor het gemak kan er ook een pakje vochtige tissues in de verhaalbox gedaan worden. Aandachtspunt: een te koud washandje kan iemand extra alert of wakker maken!
	Crème voelen, ruiken en eventueel de handen masseren. Kijk of juist de eigen crème gebruikt wordt, of een crème die alleen in het verhaal gebruikt wordt. Als iemand het zelf niet wil, kun je het ook bij jezelf (laten) doen. Aandachtspunt: Als dit niet bij jullie avondritueel hoort, kan het wel een extra moment van ontspanning zijn. Houd de massage in het verhaal kort – als iemand het fijn vindt, kan het als aparte activiteit terugkomen.
	Samen onder de plaid kijken hoe donker het is. En gelijk door naar de volgende bladzijde met het lichtje.
	Het lichtje onder de donkere plaid aandoen, of glow-in-the-dark figuren samen bekijken

	Een knuffelbeer die kriebelt of rinkelt (als degene dit kan horen). Het kan ook de knuffel van de persoon zelf zijn, als dit niet verwarrend is.
	Deze pagina is een afsluiting, zonder extra prikkel. Wel kan er de deken even stevig om de persoon gedaan worden, kan de knuffel ingestopt worden of kun je een knuffel geven.

De voorbereiding

- Kies welk verhaal en welke variant je gaat voorlezen. Overleg zo nodig met een deskundige [bijvoorbeeld een logopedist] welke gebaren en afbeeldingen [foto's, pictogrammen of pcs-symbolen] bij deze persoon het meest geschikt zijn.
- Print het document uit en doe de verhaalbladen in een ringband. Of, bij gebruik van het iBook, zorg dat de iPad opgeladen is en open het document alvast.
- Zijn de materialen compleet? Is er voldoende tandpasta en handcrème?
- Maak eventueel een washandje vochtig of check of er nog tissues zijn.
- Check of het lampje nog werkt.
- Zijn de gebaren bekend?
- Oefen het verhaal vooraf.

Aan het begin

Kan er aandacht zijn voor het verhaal? Is de persoon alert? Zijn er geen lichamelijke ongemakken? Is de omgeving rustig? Klopt het in het dagprogramma?

Voorlezen

- Lees en gebaar de bladzijde.
- Laat de prikkel ervaren.
- Geef de persoon tijd om te ervaren.
- Benoem/gebaar [opnieuw] de belangrijkste woorden.
- Stel zo mogelijk een vraag over de bladzijde of de ervaring.
- Geef de persoon nog even tijd.
- Reageer op reacties, zoals mimiek of wijzen.
- Ruim het voorwerp op in de box.
- Sla om voor de volgende bladzijde.

Afronding

Tot slot ruim je de materialen weer op in de doos. Het verhaal is klaar.

Toepassing in andere situaties

Gebruik de gebaren uit dit verhaal ook in andere situaties. Dus als het buiten donker is kun je het gebaar 'DONKER' maken, of als iemand de lamp aandoet benoemen dat dat ook een lamp is. Dit kan helpen om betekenis aan de begrippen te geven.

Geniet ervan!

Voorlezen is vooral leuk.